

SOSYAL, KÜLTÜREL VE İNSANİ MESELELER KOMİSYONU

SEKİZİNCİ TOPLANTISI

TAVSİYE KARARI

“PANDEMİ DÖNEMİNDE TÜRKPA ÜYESİ ÜLKELERİN KIRSAL BÖLGELERİNDE SOSYAL DURUM”

Parlamentar Asamble:

21 Ocak 2019 tarihli Birleşmiş Milletler Köylüler ve Kırsal Alanda Çalışan Diğer Kişilerin Hakları Bildirgesi dikkate alınarak, 1 Aralık 2020’de güncellenen Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Koronavirüs hastalığı (KOVID-19) tavsiyeleri, 10 Nisan 2020’de pandemic ile küresel mücadele konusunda Türk Konseyi 8. Cumhurbaşkanları Zirvesini **hesaba katarak**,

Sosyal kalkınmanın, pandemi sırasında bile maksimum potansiyellerine ulaşabilmeleri için kırsal toplumdaki her bireyin refahını iyileştirmekle ilgili olduğu şeklindeki küresel tezi **kabul ederek** (kırsal sosyal yaşamı güçlendirerek kırsal alanların canlılığını sağlamak kolektif sorumluluktur, çiftçileri, çok çocuklu köylü aileleri, genç çiftçileri, kadınları, yaşlıları ve tarımdaki engellileri desteklemenin yanı sıra pandemi durumunda kırsal inovasyonu ve dijitalleşmeyi hızlandırarak vb.),

Türk dili konuşulan ülkelerde benzersiz bir sosyal-kültürel alan geliştirmenin bir yolu olarak TÜRKPA üye ülkelerinin kırsal bölgelerinin muazzam potansiyelini **kabul ederek**,

TÜRKPA üye ülkelerinin kırsal alanlarındaki yaşamları ve geçim kaynaklarını korumak için KOVID-19’a karşı sosyal koruma sistemlerinin geliştirilmesi **gerekliliğini anlayarak**,

Köylü kadınların ve kırsal bölgelerdeki diğer kadınların, ailelerinin ekonomik olarak hayatta kalmasında ve ekonominin paraya dönüştürülmeyen sektörlerinde çalışmalarını da dahil olmak üzere kırsal ve ulusal ekonomiye katkıda bulunmalarında önemli bir rol oynadığını **vurgulayarak**,

TÜRKPA üye ülkelerinin işbirliği, bilgi alışverişi ve pandemi durumunda kırsal kesimdeki vatandaşların yaşamını iyileştirmeye ve basitleştirmeye yönelik ortak eylemlerinin yararlarının **farkında olarak**,

Yeni veya genişletilmiş önlemler tasarlanırken ve uygularken, kırsal nüfusun, özellikle kadınlar ve kızlar, yerli halk, engelliler, yaşlılar, göçmenler ve mevsimlik işçiler gibi hassas alt gruplar olmak üzere ihtiyaçları ve özgünlüklerini **dikkate alarak**,

Geçim kaynaklarının korunması ve desteklenmesinin, geliri korumak ve olumsuz başa çıkma stratejilerini önlemek için sosyal koruma müdahalelerinin ve tarımsal gıda sistemi genelinde üretimi destekleyecek önlemlerin (örneğin tohumların, hayvanların, balık ağlarının, diğer girdilerin dağıtımı; eğitim; pazara erişim; küçük üreticilerden yapılan kamu alımları) iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını ve erişilebilir olmasını **sağlayarak**,

Ulusal parlamentolara aşağıdaki konularda **tavsiyede bulunur**:

- 1) Kırsal alanlarda üye ülkeler arasında verimli bölgesel ve ikili işbirliğini genişletmeye yönelik çabaları ele almak (TÜRKPA üye ülkelerinde ortak yasal e-platformları, model kanun taslaklarını, çalıştayları, seminerleri, toplantıları, ortak yapımları, kırsal festivalleri, ortak projeleri ve diğer etkinlik türlerini desteklemek);
- 2) Kırsal sosyal hayata ilişkin her türlü araştırma verisini desteklemek; TÜRKPA üyesi her ülkenin kırsal sosyal yaşamdaki mevzuatını pandemi gibi mücbir sebepleri dikkate alarak araştırmak;
- 3) Mevcut mevzuata veya gelecek model kanunlara hijyen, sosyal mesafe, sokağa çıkma yasakları, seyahat kısıtlamaları, şehirlere giriş ve çıkışlarda izin gereklilikleri, yarı zamanlı çalışma gibi salgın önlemleri ile ilgili sosyal tedbirleri eklemek, evden çalışma, seyahat edenler için 14 günlük zorunlu karantina ve herkese “evde kal” genel çağrısı, vergi ve ödemelerin ertelenmesi, hükümet ve gönüllü sosyal programları, mobil sağlık hizmetleri, kırsal bölgeler için elektronik tıbbi danışmanlık hizmetleri, çok sayıda çocuğu olan ailelerin, genç çiftçilerin, kadınların, yaşlıların ve engellilerin tarımda desteklenmesi, bir pandemi durumunda kırsal inovasyonun ve dijitalleşmenin desteklenmesi; sosyal sigorta önlemlerini uygulamak (hastalık izni, sağlık sigortası veya sübvansiyonlu primler, katkı paylarından muafiyet, genişletilmiş emeklilik programları veya yardımları);
- 4) Küçük ölçekli hassas çiftçileri, çobanları, balıkçıları ve ormancıları ve Türk dili konuşan ülkeler arasında gıda ile ilgili alanları desteklemek için sosyal önlemler ve teknolojiler konusundaki işbirliği çabalarını güçlendirmek, her ülkenin deneyimini incelemek;
- 5) Kırsal toplulukların KOVİD-19’un etkileriyle baş edebilmelerine yardımcı olmak için yerel sağlık çalışanları ve eczacı ağlarını ve gönüllü programlarını harekete geçirmek;
- 6) Kırsal alanlar da dahil olmak üzere pandemi sırasında fiyatların artırılmasına yönelik eğilimleri takip etmek;
- 7) Vergi ve banka kredisi ödemelerinde köylüler için düzenleyici normları basitleştirmek; tarım üreticileri için vergi politikasının, gelir vergisi ödemesinden kısmi muafiyet, satış vergisinden muafiyet ve diğer önlemleri yeniden gözden geçirmek;

- 8) Kırsal alanlarda dijital araçların alımını artırmak için dijital altyapı yatırımlarını hızlandırmak ve eko sistemi desteklemek, TÜRKPA üyesi ülkelerde kaliteli tarım teknolojilerinin ortak üretimine katkıda bulunacak dört taraflı politikalar hakkında perspektif oluşturmak;
- 9) Kırsal Festivallerde (çevrimiçi de dahil) TÜRKPA işbirliğinin muazzam potansiyelinin bilincinde olmak;
- 10) Tarım teknolojileri alanındaki uzman değişimini ve ortak faaliyetleri teşvik etmek;
- 11) TÜRKPA üyesi ülkelerin ulusal tarım şirketleri arasında sosyal konularda çeşitli diyaloglar düzenlemek;
- 12) Özellikle kadınlar ve gençlere odaklanan çiftçiler için Türk Tarım Akademisi programı (e-egitim dahil) oluşturmak; uzaktan algılama teknolojileri, yüksek hassasiyetli uydu navigasyonu, coğrafi bilgi sistemleri ve makine öğrenimi teknolojilerini kullanarak tarımda üreticiler ve tarımsal emtia danışmanları için bir tarım yönetim sistemi geliştirmek;
- 13) Çiftçi Kayıt Sistemi başvurularının İl Müdürlüklerine gitmeden e-devlet üzerinden yapılmasını sağlamak;
- 14) Kırsal alanlarda daha güçlü bir eğitim altyapısının oluşturulmasını destekleme ihtiyacının bilincinde olmak;
- 15) Yaşamı iyileştirmek için sosyal bir araç olarak salgın sırasında kırsal alanlarda işgücü piyasasının çeşitlendirilmesini teşvik etmek;
- 16) Kırsal alanlarda modern sosyal konut kavramını geliştirmek;
- 17) Kırsal alanlarda salgın sırasında yaşlılar, yalnız yaşayan emekliler, engelliler, sosyal açıdan savunmasız gruplar için çalışan gönüllü hizmetleri desteklemek;
- 18) Kırsal alanlardaki sağlık personeline yardımcı olmak için açık kaynaklı yazılım ve donanım çözümlerinin listesini büyütmek ve ülkedeki farklı yerel hastanelere 3D baskılı tıbbi cihazlar bağışlamak; hastanelerin dijital haritasını oluşturmak; karantina sırasında zihinsel sağlıklarını yönetmek için mücadele eden insanlara destek ve ilk psikolojik bakım sağlamak için uzman terapistlerin hazır bulunduğu ücretsiz bir telefon hattı kurmak;
- 19) Tarımsal ürün ihracatçıları için pazarlama ve lojistik maliyetlerini karşılamak, birincil sektör girdilerine (gübreler, pestisitler) erişimi korumak;
- 20) Hizmetlerin faturaların ödenmemesi durumunda kesilmemesini sağlamak için, Özel Kırsal Kalkınma Destek Programı Ofisi aracılığıyla ailelere doğrudan ve garantili ödeme çekleri sağlamak (elektrik ve ısıtma, doğal gaz, su, sanitasyon ve yakıt fiyatları artırılmaz);
- 21) E-devlet platformu çerçevesinde, işletmelerin ve serbest meslek sahiplerinin borçlarını ilk ödemeyi geciktirme imkanı da sağlamak suretiyle ödemelerine olanak sağlayan mali yardım sağlamak;
- 22) "Kırsal alanların sürdürülebilir kalkınmasına ilişkin" bir kanun taslağı geliştirmek için vatandaşların KOVİD-19 sonrası dünya hakkında görüşlerini toplamak;
- 23) Kırsal alanlarda veterinerlik ve bitki sağlığı güvenliğini geliştirmek; uzak kırsal alanlar için mobil tıbbi tren fikrini desteklemek;
- 24) Mobil tıbbi kompleksler ve tıbbi trenlerin yanı sıra kırsal alanlar için mobil veteriner laboratuvarları sağlamak;

- 25)Okul öncesi çocukları geliştirmek için özel okul öncesi programları kapsamında uzaktan eğitim almaya devam ettirmek;
- 26)Çocuklar için sosyal programlar hazırlamak: a) bir ila altı yaş arası çocuklar - hedeflenen sosyal yardım döneminde (ayda bir ürün seti, dört ayda bir ev kimyasalları seti); b) altı ila sekiz yaş arası çocuklar - ilgili okul yılı boyunca şunları içerir: - bir takım okul üniforması veya spor kıyafeti ve bir takım yazı gereçleri; - okul yılı boyunca tek sıcak yemek;
- 27)Sağlık kuruluşlarına gezici sağlık personeli ekipleri sağlamak;
- 28)Kortikal Görme Bozukluğunun kırsaldaki yayılmasını önlemek için tıp üniversitelerinin yerleşik doktorlarının katılımıyla birinci basamak sağlık kuruluşlarında çağrı merkezlerinin çalışmasını oluşturmak;
- 29)Kırsal nüfus için etkili bir tıbbi bakım modeli oluşturmak, tıbbi bakıma erişimi iyileştirmek, personel temini, köydeki tesislerin inşası ve kırsal sağlık hizmetlerinin dijitalleştirilmesi için olası ortak yol haritası konusunu ele almak;
- 30)Kırsal alanlarda çevrimiçi hizmet için sanal elektronik posta kartları uygulamak.